

der gebouwen
varen 55 afge-
orde niet lang
op hooger ge-
algemeen van
ou zijn en men

n had heel wat
niet over eens
voorgesteld. Het
p de volgende
hurch, The Pres-
rica, The Pres-
n The Evange-
rad gehoopt te
er zou 's avonds
ten van West-
s echter twaalf
gen der synode
The Ortho-
zal op 15 Maart
reh of Ame-

chin the U.
recht zal dagen
el kans op. Als
e, wel voor het
omen voor dat
immers zoo ver-
kerk dat men
het proces kan
u men dan met

uwe kerk lang-
ie Presbyte-
Dr Machen bij
in het Februari-
en, waarvan ik
belijdende leden
zijn 60 gemeen-
zich, zooals te
zending toe.
ng van de vele
meerden, die in
t. De League
an Drs. Macar-
iders zijn, doet
m weldoordacht

italisten betreft.
van Dr. Barn-
van 16 Februari
len blijft in de
om onlangs ver-
n meer vreugde
kerk dan over
bekeerd zijn uit
hieraan toe, dat
in gebleven om-
ft. Verder ver-
d. Hij geeft zijn
van een jonge
aandringen
voegen, in de
het schijnt, is
eze jonge vrouw
rief is wel echt

en vriendin. Ze
d en geeft haar
rk blijft.
weede boek der
teft ze veel ge-
derhavige geval-
nicken 11:4, dat
an den Heere is
trouwe priesters
deren, die den
naar Jeruzalem.
t zij op dat de
i omdat het met
andel. (2 Kron.

ding haar in de
n. Maar bij ver-
de keerzijde van
vel de scheiding
a en Israël toch
4). Ten tweede,
ler wie ook de
naar Juda tegen.
Israël en deed
opstaan. Denk
ot Elia, toen hij
naar de wilder-
zoo, Elia, Israël
zoolang zij in
voor alle ware
Hij zeide: „Wat
n 19:9, 13). Ga
rk in Israël is
et met Israël is
dege met Elia,
t en voor Israël
niet tegen Israël
rd koning Hizkia
offeren (2 Kron.

29:24). Ook moest hij Israël verzoeken met Juda
het Paascheest te vieren. (2 Kron. 30:1, 5, 6).

Uit dit alles blijkt dus, zegt ze, dat hoewel Israël
God verlaten had, God zich toch nog den God van
Israël noemde, en hoewel God oordeelen over
Israël uitsprak, handelde Hij toch nog met Israël
in genade om Zijns verbonds wil. En onze God
is gisteren, heden en tot in eeuwigheid dezelfde.

Hebt gij wel ooit bedacht, roept ze nu ver-
manend haar vriendin toe, wat er geschied zou
zijn als Abraham van God gesmeekt had, terwille
van één geloovige Sodom te sparen? Hoe dat ook
zij, God wilde om tien geloovigen Sodom behouden.

Dan dient nog bedacht dat het om Juda's zonde
was dat de scheiding plaats greep. Misschien wijst
de bitterheid in de nieuwe kerk ook hier op ver-
gelijking. En eindelijk moest God tot Juda zeggen
dat Samaria niet de helft van Juda's zonden heeft
geaan (Ezechiël 16:51). God verbood dat ook
hier de vergelijking passen zou.

Commentaar is op dit alles overbodig. Het is een
staaltje van fundamentalistische logica en funda-
mentalistisch Schriftmisbruik. Als de voorgangers
zoo redeneeren en hun plichtsverzuim goedpraten
met een valsch beroep op de Schrift, is 't moeilijk de
mensen te overtuigen dat het hun plicht is een
kerk waar Gods Woord openlijk met voeten wordt
verreden, te verlaten.

G. VAN TIL.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

M.

Een enkele opmerking inzake de onlangs opgerichte
„Adviesstichting Geref. Kerken”. Bij voorbaat m'n dank
De doelstelling van bovengenoemde stichting is m.i.
niet zuiver en kan niet tot het gewenschte doel leiden.

Doel is (art. 3): ten behoeve van de Geref. Kerken
advies te verstrekken op het terrein der financiële en
economische belangen der kerken.

Zij kan haar bemiddeling verlenen bij het afsluiten
van overeenkomsten.

Eenzijds dus adviezen geven, anderzijds bemidde-
ling verlenen.

De vraag rijst, zal op den duur 't laatste niet hoofd-
zaak worden? M.i. moet een adviesstichting alleen
advies blijven geven (en dan kan ze ongetwijfeld goed
werk doen), maar geen bemiddeling verlenen. De prak-
tijk wijst uit, dat bij een dergelijk tweelachtige doel-
stelling er zoo licht een belang in het spel komt, 't zij
direct, 't zij indirect. Nu wordt wel geschermd met con-
trole door of vanwege de Generale Synode, maar wat
heeft dat eigenlijk voor betekenis? Invloed kan de Sy-
node niet uitoefenen. Het bestuur vult zich zelf aan
(art. 7).

Wat de adviesstichting eigenlijk wil is nog niet recht
duidelijk. In een bepaalde richting werkt ze reeds, maar
de consequenties aan dat standpunt verbonden zijn niet
zonder bedenking.

De stichting verleent haar bemiddeling voor het af-
sluiten van brandverzekeringen voor de Geref. Kerken,
door tusschenkomst van een met name genoemde ma-
kelaarsfirma, waarvoor de stichting weer zoo ongeveer
als subagent optreedt en een zekere provisie geniet.
Plaatselijke agenten worden uitgeschakeld. Alleen be-
roepmakelaars, leden van de Geref. Kerk, kunnen een
kleine provisie krijgen. Wanneer men nu weet, dat de
agenten meestal geen beroepmakelaars zijn, dan wor-
den dus practisch bijna alle plaatselijke agenten uitge-
schakeld.

En waarom dan bij de verzekeringsagenten blijven
staan? Consequent zijn! Ook bemiddeling verlenen b.v.
door collectieve inkoop van brandstoffen (en de plaat-
selijke brandstoffenhandelaren uitschakelen), bemidde-
ling verlenen bij inkoop van boeken, avondmaalswijn
enz., collectief het schilderwerk uitbesteden enz. enz.

Zeer terecht schrijft (Ds) Y. K. V(ellenga) in het
„Kerblad voor Drente en Overijssel”: „en wanneer wij
wel aan het belang van verzekeringsmensen gaan ra-
ken is niet in te zien, waarom wij het niet zouden gaan
doen aan dat van anderen”, en verder: „wanneer de
Adviesstichting adviezen wil geven... niets dan dank.
Maar wanneer ze zich op practisch terrein gaat begeven
en adressen gaat aanwijzen, betreedt ze een netelig ter-
rein”.

Ik zou daar aan toe willen voegen, dat de kerkeraden
dan ook mogen verwachten, dat deze adviezen voor de
volle 100 pct. deskundig zijn. De „fine fleur” der ver-
zekeringsdeskundigen, die Ds V. veronderstelt aanwe-
zig te zijn, heeft echter in de in bedoeld Kerblad be-
sproken circulaire deels zulke onnoozele, deels zulke
eenzijdige en onjuiste adviezen gegeven (om maar iets te
noemen: het advies te verzekeren voor 101 pct. wegens
de „provisie van afmaking”), dat ik mij de vraag stel, of
inderdaad de wel aanwezige deskundigen deze circulaire
wel voor hun rekening nemen.

Zou het niet wenschelijk zijn, dat de Adviesstichting
haar bakens verzet?

Van tweeën één. Of de Adviesstichting beperke zich
uitsluitend tot het geven van inderdaad deskundig ad-
vies, of ze verandere haar naam in „Bemiddelings-
bureau” en omschrijve duidelijk haar werkzaamheden.

Zelf.

W. T. Tjerkstra.

PERSSCHOUW

UIT AMERIKA.

We geven weer enkele berichten over de reis van
Prof. Schilder door. Zoo blijft het contact van hoofd-
redacteur en lezers toch nog een beetje bewaard!

Zeldzaam hartelijk wordt Prof. Schilder alom begroet.
Een van de vooraanstaande predikanten zei in een
speech: „U past geheel bij ons volk”.

Ds v. Halsema, een meester in het teekenen, laat
Prof. Schilder aldus zien temidden van een kleinen
kring predikanten, sprekend over actuele theologische
kwesties. Men proeft zoo van zelf iets van de „sfeer”.

Hier was een man van rookkracht. Onder zijn spre-
ken, bij het genot van een kop koffie en het traditio-
neele dikke stuk Amerikaansche koek, durfde de
Nederlandsche Theologische Meester de eene „Dutch
Master” na de andere aan. En dat beteekent wat.
Want onze Amerikaansche sigaren zijn „vaste spijs”
vergeleken bij de „lichte kost” uit Nederland. Meer
dan één Nederlandsche rooker is halverwege be-
zweken, als hij zijn rookkunst trachtte gaande te
houden tot het bittere einde van een Amerikaansche
sigaar. Wie echter ook gevallen mogen zijn op de
Amerikaansche Smokerheide, niet de man op het
atelier. Hij schijnt iets degelijks gewend te zijn.

In „De Bazuin” van de vorige week kwamen de
volgende impressies voor, overgenomen uit „The Stan-
dard Bulletin”:

Dr Schilder verovert de harten
van ons Volk.

Wij hebben Prof. Dr K. Schilder reeds verschillende
malen hooren preeken en ook spreken, en wij, en
duizenden anderen, hebben genoten van het geestelijk
voedsel dat hij geeft voor hoofd en hart, op oorspron-
kelijke, glasheldere manier, zoodat het „pakt”, inspi-
reert en vult geeft.

„God wil het,” wij moeten Hem gehoorzaam zijn
en steeds uit wederliefde handelen in overeenstem-
ming met het Woord. Ook al schijnt alles
dwars tegen ons in te gaan, ook
al zijn wij blind voor de toekomst, wij moeten zien
op het gebod!

Uit alles blijkt, dat hij Gods Woord en de Geref.
Belijdenis lief heeft, en ze met al zijn gaven en
krachten zoekt te verdedigen tegen de aanvallen van
den Boze en zijn trawanten.

De groote scharen, die zoo aandachtig naar Dr
Schilder luisteren, zijn het beste bewijs, dat velen
hier nog smaak hebben in de oude, beproefde waar-
heid.

Terecht merkte Dr Henry Beets (aan het einde van
den dienst 11. Zondagavond, gehouden in de West-
minster Presb. Kerk) op, dat Dr Schilder's woorden
waren: „Gouden appels op zilveren gebeeldhouwde
schalen.”

Dr Schilder had als hoofdgedachte gekozen: „Liefde,
de Weg der Kerk” (1 Cor. 12:31b), en Dr Beets
zeide daarvan: „Deze schoone predikatie heeft ons
volkomen gerust gesteld wat betreft het gerucht als
zou Dr Schilder hier door zijn optreden een wigge
van verdeeldheid zijn, om ons volk nog meer uit elkaar
te drijven, maar, integendeel, een cement is, om ons
volk saam te houden en saam te brengen.”

Onder den indruk van het gesprokene, verzoekt Dr
Beets de groote schare dan ook als slotzang te zingen:

„Waar liefde woont gebiedt de Heer Zijn
zegen...”

Mr William B. Eerdmans, die als voorzitter van
de regelingscommissie fungeert, deelde ons mede, dat
nog steeds preek- en spreekverzoeken inkomen uit
verschillende plaatsen van ons land, doch hij is
bevreemd, dat velen teleurgesteld moeten worden, daar
Dr Schilder in April weer in Kampen terug wenschte
te zijn.

Uit de gesprekken, die wij hooren, kunnen wij op-
maken, dat er overal veel belangstelling bestaat, om
Dr Schilder te hooren over „De Algemeene Genade”.
En meer dan een heeft den wensch geuit, dat Dr
Schilder door een duidelijke voorstelling te geven
over deze „kwestie” het middel moge zijn, om te
vereenigen wat bij elkaar hoort, in overeenstemming
met den weg door Paulus aangewezen in 1 Cor.
13 en 14.

Een Engelsch bericht uit hetzelfde blad geven we
hier in vertaling aan de lezers door:

Gisteren (Woensdag 2 Febr.) hield de Chr. Geref.
predikanten-conferentie van Michigan haar winter-
bijeenkomst in Calvin College met Dr K. Schilder
als gast. Ongeveer 120 predikanten uit alle deelen van
den staat (Michigan) waren aanwezig. Om 3 uur
vond een algemeene discussie plaats onder leiding
van Dr Schilder. Om 6 uur n.m. werd gedineerd. Om
7.45 uur hield Dr Schilder een lezing in het auditori-
um van het College, die ook voor het publiek toegan-
kelijk was.

Maandagmorgen 11.1 sprak Dr Schilder voor de
faculteit en de studenten van Calvin College over het
onderwerp: „Wat is christendom en wat is calvi-
nisme?”

Dadelijk na zijn rede gaf Dr Schilder een orgel-
bespeling, die hij besloot met het Nederlandsche
volkslied, waarbij het publiek opstond en met den zang
instemde.

Dr Schilder heeft zijn talent als organist getoond
in verscheidene van de kerken waar hij heeft gespro-
ken, en bracht zijn hoorders daarmee in verrukking.

Ook in „The Banner” vonden we iets. Prof. v. d.
Bosch vertelt in zijn mededeelingen omtrent het Cal-
vin College over de lezing door Prof. Schilder ge-
houden voor de studenten van die inrichting:

Maandag jongstleden hield Dr K. Schilder als de
geziene gast van „Calvin” een rede. Op verzoek gaf
hij een schets van de grondgedachten van het Cal-
vinisme. Ofschoon de rede in de Hollandsche taal,
die slechts door een zeer klein aantal studenten wordt
verstaan, werd gehouden, dwong zij iedereen tot aan-
dachtig luisteren. Als een korte en doorzichtige uit-
eenzetting van wat het Calvinisme is, was de rede
inderdaad merkwaardig. Ds van Baalen, Dr Schilder's
klasgenoot in Kampen, bood ons een uitstekende
samenvatting in het Engelsch. Al heeft de meerder-
heid van onze studenten den spreker niet verstaan,
zij hadden in ieder geval het voorrecht een schitterend
theoloog te zien, begaafd met het vermogen om oor-
spronkelijk te denken en zich raak uit te drukken.

Ook het officiële orgaan van den bond van Gerefor-
meerde Mannenverenigingen roept Prof. Schilder een
zeer hartelijk welkom toe en spreekt de hoop uit, dat
vele verenigingen de gelegenheid zullen aangrijpen om
„this truly great and humble man of God” te verwel-
komen en tot het houden van lezingen uit te noodigen.

Over speelfilms, enz.

Gelukkig is er in onze kringen een fel verzet tegen
de bioscoop en de film.

De wereld van de film (Hollywood, enz.) en de
wereld van de bioscoop zijn absoluut onaanvaard-
baar voor een christen.

Zooals die beide „werelden” zich feitelijk ontwikkelen
en feitelijk vertoonen in onzen tijd, zijn ze een perma-
nente bespottung en een geraffineerde aanval op het
koninkrijk der hemelen.

't Is een hedenkelijk symptoom als men dat niet meer
voelt en die ongerechtigheid niet meer schuwt als een
giftige adder.

Volkomen beamen we wat Ds Popma in zijn „Kerk-
bode” schrijft:

Maar hoe dan te denken over den bioscoop-gang
als uitzondering en onder behoorlijk toezicht met
voldoende waarborgen, dat bovengenoemde bezwaren
zich niet voordoen?

Dat lijkt me uiterst simpel.

Wanneer 't juist is, dat de speelfilm voor vele
duizenden een moreel gevaar is, dan heb ik niet het
recht mee te werken — zij het in nog zoo geringe
mate — dat zulk een stuk leven in stand blijft.

Elk kwartje, dat ik er voor uitgeef, helpt dit gevaar
in stand houden en bevorderen.

We kunnen dat zien in eenigszins breeder verband.

De speelfilm is industrie-product. Moet vóór alle
dingen winst opleveren. „Lachen is handelswaar, het
is mij onverschillig, waar die lach vandaan komt.”

Nu staan we voor het nuchtere feit, dat er één
goede, fatsoenlijke film kan komen, waarbij de vraag
van de kunstwaarde ten minste te stellen valt, wan-
neer daar tegenover staan tien moreel verwerpelijke.
Hierbij denk ik vooral, maar niet alleen aan 't zevende
gebod. Alleen door een dergelijke verhouding bij de
productie valt er voor de film-industrie wat te ver-
dien.

Al kwamen nu hier in Nederland alleen de fatsoen-
lijke en kon de keuring de andere weren, al waren er
geen andere bezwaren, al ging ik bovendien nog
slechts een heel enkele keer van die „goede” speelfilms
bezoeken, dan nog zou dit te veroordeelen zijn.

Immers, we staan voor 't feit, dat de huidige film-
industrie — ondanks verbeleringen — alleen krach-
tens de zonde kan blijven bestaan. Dan hebben wij nie,
het recht zulk een bedorven stuk wereld in stand
te helpen houden, mee te werken, dat zulk een brok
leven blijft bestaan.

Met mijn eene kwartje werk ik daar aan mee.

Nu kijk ik naar de talloze slachtoffers onder de
kijkers. En ik denk aan die „levens zonder geheim”,
aan de acteurs en actrices, die met al die zedelijke
marigheden hun brood verdienen.

Als ik meewerk, dat heel dat brok leven in stand
blijft, wordt hun bloed ook van mijn hand geslacht!

De enkele „goede” film steunen, die uit het gehele
milieu stamt, is 't steunen van dat geheel. Daaraan
doen we niet mee.

't Ligt voor de hand hierin ook te betrekken het
bioscoopgebouw, dat enkel voor dat doel is ingericht.

'k Ben niet zoo heel mal te meenen, dat die steenen
en die stoeien zondig zijn. Maar het gebouw, dat enkel
voor dat doel bestemd is, zit onlosmakelijk vast aan
het geheel van dat brok leven, dat op dit oogenblik
slechts krachten de zonde in stand blijft. Near een
natuurfilm — een film dus, niet in het gewone bio-
coopmilieu ontstaan — in zulk een gebouw verloond,
gaan we daarom niet.

Voor mijn besef liggen die dingen zoo zeer voor
de hand, dat er niet al te veel over gesproken hoeft.

Zooals bekend is wordt thans gewerkt aan de pro-
ductie van „Christelijke” films of — beter gezegd —
van films voor christenen aanvaardbaar.

We hebben één exemplaar ervan. Handelende over
Urk, de droogmaking van de Zuiderzee, enz., gemaakt
onder inspiratie van het boek van Norel „Aan dood
water”.

Met grooten ernst moet afgevraagd worden of men
met dit experiment op den goeden weg is. Iedere brug
naar de bioscoop moet kort en klein geslagen en zeker
niet worden gebouwd!

Het is daarom goed te luisteren naar een ernstig
woord van A. Janse over deze materie, geschreven in
„Pro Ecclesia”:

De Calvinistische zede onzer vaders deed kaart-
spel, tooneel en dans in den ban. Dat was niet een
bewijs van enghartigheid of kleinzieligheid of doo-
persche wereldwijding. Integendeel, onze goede Gere-
formeerde voorouders waren veel ruimer van blik dan
menig kaartspelend gezelschap. En hun jonge mannen
en vrouwen hadden ruimer kijk op de wereld, dan
degenen, die in den schouwburg speelden. En zij
waren vroolijker in den weg des Heeren, dan de
wereldsche kringen op hun dansavond.